

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av ändringarna av kapitel 1.3 i koden för transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg (IMDG-koden) enligt kapitel VII i bilagan till 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i ändringarna som hör till området för lagstiftningen samt till lag om ändring av 11 § i lagen om transport av farliga ämnen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att riksdagen godkänner de år 2010 antagna ändringarna av kapitel 1.3 i koden för transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg (IMDG-koden) enligt kapitel VII del A regel 3 i bilagan till 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss. Det är fråga om en överenskommelse med delad behörighet, dvs. ett blandat avtal, och därför avgränsas riksdagens godkännande till vissa bestämmelser i förpliktelsen som kräver riksdagens godkännande.

IMDG-koden ska tillämpas på transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg. Bestämmelserna i koden gäller dem som arbetar på fartyg samt alla sådana landbaserade personer som i sina arbetsuppgifter kommer i kontakt med transporter av farliga ämnen som styckegods på fartyg. I kapitel 1.3, som är delvis bindande, finns bestämmelser om utbildning.

Enligt den ändrade överenskommelsen ska arbetsgivaren bevara dokumentation om utbildning som arbetstagarna genomgått. Dokumentationen ska bevaras så länge som den

behöriga myndigheten har fastställs och ska på begäran göras tillgänglig för arbetstagarerna. Samtidigt utgår arbetstagarernas skyldighet att uppbeara uppgifterna om den genomgångna utbildningen. Utbildningskraven preciseras också så att det bestäms att funktionsspecifik utbildning ska genomgå innan arbetet inleds, om inte personen arbetar under direkt överinseende av en utbildad person.

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i ändringarna till konventionen som hör till området för lagstiftningen. Det föreslås dessutom att det i lagen om transport av farliga ämnen görs de ändringar som föranleds av konventionsändringarna. Lagändringarna avses träda kraft den 1 januari 2012.

Lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i ändringarna till konventionen som hör till området för lagstiftningen avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av republikens president samtidigt som överenskommelsen träder i kraft.

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

Från den 1 januari 2004 har enligt kapitel VII del A regel 3 i bilagan till 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (FördrS 11/1981), nedan SOLAS-konventionen, koden för transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg, nedan IMDG-koden, blivit tillämplig. Den internationella IMDG-koden blev då bindande för Finland och övriga konventionsstater. Den internationella IMDG-koden ändras med två års intervaller. Ändringarna träder i regel i kraft ett år efter det att motsvarande ändringar av internationella överenskommelser som gäller transport av farliga ämnen med andra transportformer träder i kraft. Förutom bindande bestämmelser innehåller IMDG-koden också rekommendationer.

Internationella sjöfartsorganisationen IMO:s sjösäkerhetskommitté (Maritime Safety Committee, MSC) antog på våren 2008 som förpliktande bestämmelser i kapitel 1.3 i IMDG-koden bestämmelserna om utbildning för dem som arbetar med transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg. Bestämmelserna gällde dem som arbetar på fartyg samt alla sådana landbaserade personer som i sina arbetsuppgifter kommer i kontakt med transporter av farliga ämnen som styckegods på fartyg. Bestämmelserna trädde i kraft i Finland den 1 januari 2010.

Bestämmelser om transport av farliga ämnen finns i lagen om transport av farliga ämnen (719/1994), nedan TFÄ-lagen, samt i statsrådets förordning om transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg (666/1998), nedan TFÄ-styckegodsförordningen, och i Trafiksäkerhetsverkets sjösäkerhetsföreskrift om transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg (TRAFI/33005/03.04.01.00/2010), nedan TFÄ-sjösäkerhetsföreskriften, och TFÄ-styckegodsförordningen

sjösäkerhetsföreskriften har utfärdats med stöd av TFÄ-lagen. Dessa innehåller de mest centrala säkerhetsbestämmelserna och säkerhetsföreskrifterna för transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg, inklusive bestämmelser och föreskrifter om personals behörighet. Bestämmelserna och föreskrifterna baserar sig på IMDG-koden.

Förutom om egentlig sjötransport finns det bestämmelser om transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen på hamnområden i statsrådets förordning om transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen på hamnområden (251/2005), nedan TFÄ-hamnförordningen. Förordningen innehåller bestämmelser om bl.a. utbildning av personal, utarbetande och förande av en säkerhetsutredning, separation av farliga laster och olycksrapportering.

I 11 § i TFÄ-lagen finns bestämmelser om personalens allmänna behörighet. I 1 mom. finns ett allmänt krav på utbildning för alla som utför uppgifter i anslutning till transport eller tillfällig förvaring av farliga ämnen. Enligt 2 mom. ska närmare bestämmelser om den utbildning som behövs och annan behörighet utfärdas genom förordning av statsrådet. Enligt 3 mom. gäller vidare att arbetsgivaren och arbetstagaren ska ha uppgifter om den utbildning och övriga behörighet som avses i 1 mom. Genom lag 1240/2010 om ändring av TFÄ-lagen togs i 4 mom. in en bestämmelse om uppbevarande av uppgiftspecifika utbildningsuppgifter. Enligt momentet ska uppgifterna bevaras i tre år i fråga om väg-, järnvägs- och lufttransport.

I TFÄ-styckegodsförordningen finns en allmän bestämmelse om innehållet i utbildningen. Om en landbaserad person inte har fått den utbildning som avses i förordningen, ska han eller hon få sådan i 7 § i TFÄ-hamnförordningen angiven utbildning om bestämmelserna i IMDG-koden som är lämplig med tanke på hans eller hennes ansvar och uppgifter. I den paragrafen finns närmare

bestämmelser om utbildning för dem som är i tjänst hos hamninnehavaren och verksamhetsutövaren. Även landbaserad personal ska få denna utbildning om bestämmelserna i IMDG-koden som är lämplig med tanke på personalens ansvar och uppgifter.

Dessutom får de som hör till fartygsbesättningen, i den omfattning som deras uppgifter förutsätter, sådan utbildning i transport och hantering av farliga ämnen vid läroanstalter och yrkeshögskolor inom sjöfartssektorn som krävs enligt den internationella konventionen angående normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning (FördrS 22/1984).

Denna regeringsproposition hänför sig till säkerheten för handelssjöfarten samt till arbets- och transporträtten. Därmed hör bestämmelserna i överenskommelsen till rikets lagstiftningsbehörighet i enlighet med 27 § 13, 21 och 41 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991).

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Det primära syftet med denna proposition är att sätta i kraft de ändringar av IMDG-koden som IMO:s sjösäkerhetskommitté antog genom sin resolution MSC.294(87) vid sin 87:e session i London den 21 maj 2010. Målet med ändringarna är att harmonisera de internationella bestämmelserna för transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg med de av Förenta nationernas ekonomiska och sociala råd (ECOSOC) antagna modellreglerna för transport av farliga ämnen, nedan FN:s TFÄ-modellregler, vilka gäller alla transportformer, samt att förbättra trafiksäkerheten och funktionen för den logistiska kedjan.

De ändringar av kapitel 1.3 i IMDG-koden som hör till området för lagstiftningen gäller arbetsgivarens skyldighet att bevara dokumentation om utbildning som arbetstagarna genomgått. Dokumentationen ska bevaras så länge som den behöriga myndigheten har fastställt. En bestämmelse om detta finns bland bestämmelserna om personalens allmänna behörighet i 11 § 4 mom. i TFÄ-lagen, och därför föreslås motsvarande ändringar av den bestämmelsen. Den ändrade

IMDG-koden innebär att arbetstagarnas skyldighet att bevara uppgifter om utbildningen slopas. Motsvarande ändring föreslås i 11 § 3 mom. i TFÄ-lagen. Till området för lagstiftningen hör också den precisering av utbildningskraven i IMDG-koden enligt vilken en arbetstagare ska genomgå funktions-specifik utbildning innan arbetet inleds, om han eller hon inte arbetar under direkt överinseende av en utbildad person. Det föreslås att 11 § 1 mom. i TFÄ-lagen preciseras till denna del. I texten i kapitel 1.3 i IMDG-koden ingår dessutom några formuleringsändringar.

I denna proposition föreslås det att riksdagen godkänner ändringarna av kapitel 1.3 i IMDG-koden samt antar en lag om sättande i kraft av de bestämmelser i ändringarna av kapitel 1.3 i IMDG-koden som hör till området för lagstiftningen och en lag om ändring av 11 § i lagen om transport av farliga ämnen. Om ikraftträdandet av den lag som gäller IMDG-koden ska bestämmas genom förordning av republikens president. Lagarna avses träda i kraft samtidigt som ändringarna av IMDG-koden träder i kraft, dvs. den 1 januari 2012.

3 Propositionens konsekvenser

Propositionen har inga betydande konsekvenser för organisation eller personal och inte heller några statsfinansiella konsekvenser. Trafiksäkerhetsverket övervakar transporter av farliga ämnen som styckegods på fartyg, men ändringarna har inte några betydande konsekvenser för mängden övervakningsuppgifter.

Preciseringen av utbildningskraven kommer indirekt att förbättra sjösäkerheten på fartyg samt säkerheten i hamnar och generellt inom den logistiska kedjan för farliga ämnen och att minska risken för havsmiljön vid transport av vattenförorenande ämnen på fartyg.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid kommunikationsministeriet i samarbete med Trafiksäkerhetsverket. Trafiksäkerhetsverket har del-

tagit i beredningen av ändringarna i IMDG-koden vid IMO.

Propositionsutkastet sändes på remiss till utrikesministeriet, justitieministeriet, miljöministeriet, Trafiksäkerhetsverket, Finlands miljöcentral, Finlands Hamnförbund rf, Rederierna i Finland rf, Hamnoperatörerna rf,

Kemiindustrin KI rf, Olje- och Gasbranschens Centralförbund rf, Förening för Teknisk Handel och Tjänster rf, Ålands Redarförening rf, Fraktfartygsföreningen rf, Finlands Skeppsbefälsförbund rf, Finlands Maskinbefälsförbund rf, Finlands Speditörförbund rf och Finlands Sjömans-Union FSU rf.

DETALJMOTIVERING

1 Ändringarna av IMDG-koden och deras förhållande till lagstiftningen i Finland

Bestämmelser om transport av farliga ämnen finns i TFÄ-lagen samt i TFÄ-styckegodsförordningen, TFÄ-hamnförordningen och Trafiksäkerhetsverkets TFÄ-sjösäkerhetsföreskrift, vilka utfärdats med stöd av TFÄ-lagen.

De nationella bestämmelserna och föreskrifterna om transport av farliga ämnen på fartyg baserar sig på IMDG-koden, där FN:S TFÄ-modellregler för alla transportformer har beaktats.

IMDG-koden består av sju delar och tillägg A och B. År 2010 antog sjösäkerhetskommittén följande ändringar av koden:

Del 1. Kapitel 1.1. Allmänna bestämmelser. I kapitlet har det gjorts smärre ändringar som är tekniska till sin natur och inte hör till området för lagstiftningen.

Del 1. Kapitel 1.2. Definitioner, måttenheter och förkortningar. I kapitlet har det gjorts vissa redaktionella ändringar i definitionerna och tagits in några nya definitioner. t.ex. definitionen av bränslecell (fuel cell). I förkortningarna har den tidigare koden för fast bulklast BC Code (Code of Safe Practice for Solid Bulk Cargo, BC-koden), som utgjorde en rekommendation, ersatts med den kod med bestämmelser om internationell transport av fast bulklast på fartyg IMSBC Code (International Maritime Solid Bulk Cargoes Code, IMSBC-koden) som trädde ikraft internationellt vid ingången av 2011. Ändringarna av kapitel 1.2 är tekniska till sin natur och hör inte till området för lagstiftningen.

Del 1. Kapitel 1.3. Utbildning. I gällande kapitel 1.3 är styckena 1.3.1.1—1.3.1.3 förpliktande. Styckena 1.3.1.4—1.3.1.7 utgör rekommendationer.

Utbildningskraven i stycke 1.3.1.1 preciseras så att det bestäms att funktionsspecifik utbildning ska genomgå innan arbetet inleds, om inte personen arbetar under direkt överinseende av en utbildad person. Samtidigt ändras uttrycket för erhållande av utbildning ”ska få utbildning” så att det lyder ”ska utbildas i”. I 11 § 1 mom. i TFÄ-lagen föreskrivs om utbildningskravet, och bestämmelsen stämmer överens med ändringarna. Ändringarna av stycke 1.3.1.1 hör till området för lagstiftningen.

Stycke 1.3.1.3 ändras så att arbetstagarens skyldighet att uppbvara informationen om den genomgångna utbildningen utgår. Samtidigt preciseras stycket så att arbetsgivaren åläggs skyldighet att bevara dokumentationen om den utbildning de anställda genomgått så länge som den behöriga myndigheten har fastställt. Bestämmelser om detta finns i 11 § 3 och 4 mom. i TFÄ-lagen. Ändringarna hör till området för lagstiftningen.

Preciseringarna av utbildningskraven och bevarandet av uppgifterna om utbildning berör landbaserad personal som klassificerar förpackade farliga ämnen, som förpackar dem, som märker, etiketterar eller skyltar farliga ämnen för transport, som upprättar transporthandlingar, som upprättar lastnings- och stuvningsplaner för förpackade farliga ämnen, som lastar eller lossar eller transporterar farliga ämnen eller som övervakar och inspekterar transporter av farliga ämnen.

I texten i kapitel 1.3 i IMDG-koden ingår dessutom några formuleringsändringar. Bortsett från de preciseringar av utbildningskraven och bevarandet av utbildningsdokumentationen som nämns i det föregående innehåller kapitel 1.3 inte några bestämmelser som hör till området för lagstiftningen.

I kapitel 1.3 kvarstår med små tekniska ändringar säkerhetsutbildningen och det de-

taljerade innehållet i utbildningen som rekommendationer.

Del 1. Kapitel 1.4. Skyddsbestämmelser. Största delen av kapitlet utgör rekommendationer. Rekommendationerna om skyddsbestämmelserna ändrades så att uppgifterna om utbildning inom skyddsområdet på begäran ska göras tillgängliga förutom för arbetstagarerna också för den behöriga myndigheten och så att uppgifterna ska sparas av arbetsgivaren så länge som den behöriga myndigheten har fastställt. Bestämmelserna är tekniska till sin natur och hör inte till området för lagstiftningen.

Del 1. Kapitel 1.5. Allmänna bestämmelser för farliga ämnens transportklass 7. I kapitlet införs det formuleringsändringar och t.ex. en hänvisning till den 2009 uppdaterade upplagan av Internationella atomenergiorganet IAEA:s standard i stället för hänvisningen till 2005 års upplaga av standarden. Bestämmelserna är tekniska till sin natur och hör inte till området för lagstiftningen.

Del 2. Klassificering. Det har gjorts formuleringsändringar i klassificeringen av farliga ämnen. Exempelvis termen flegmatiserat (eng. phlegmatized) har fogats till definitionerna av explosivämnen och det har tagits in en ny punkt 2.2.2.6 enligt vilken bl.a. fordonsdäck inte omfattas av IMDG-koden. Bestämmelserna är tekniska till sin natur och hör inte till området för lagstiftningen.

Del 3. Förteckning över farliga ämnen, särskilda bestämmelser och undantag. I förteckningen över farliga ämnen har det tagits in 16 nya ämnen som inte tidigare omfattats av IMDG-koden. Vidare har det i förteckningen över farliga ämnen förts in en stor mängd detaljerade tekniska preciseringar. En sådan är t.ex. den nya specialbeteckningen 964, enligt vilken kalium- och natriumnitrat samt blandningar av dem på strikt definierade testvillkor kan undantas från tillämpningen av IMDG-koden. Ändringarna innehåller inte något som hör till området för lagstiftningen.

Del 4. Bestämmelser om förpackning och om tankar. Det har förts in ett flertal tekniska uppdateringar och preciseringar i delen. Exempelvis en ny förpackningsinstruktion P205 har tagits in. Förpackningsinstruktionen gäll-

er för transport av metallhydridlagringssystem. Bestämmelserna är tekniska till sin natur och hör inte till området för lagstiftningen.

Del 5. Bestämmelser för avsändning. Det har förts in ett flertal tekniska uppdateringar och preciseringar i delen. Exempelvis kraven på märkningen av vattenförorenande ämnen och på den elektroniska dokumentationen har preciserats. Bestämmelserna för gasdesinficerade enheter har uppdaterats. Ändringarna innehåller inte något som hör till området för lagstiftningen.

Del 6. Bestämmelser för tillverkning och provning av förpackningar, IBC-behållare, storförpackningar, UN-tankar, MEG-containerar, och tankfordon. I denna del har det förts in flera tekniska ändringar och vissa preciseringar. Ändringarna innehåller inte något som hör till området för lagstiftningen.

Del 7. Bestämmelser om transportåtgärder. I denna del har det förts in smärre ändringar som gäller separation av farliga ämnen ombord på fartyg. Ändringarna innehåller inte något som hör till området för lagstiftningen.

2 Lagförslag

2.1 Lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ändringarna av kapitel 1.3 i koden för transport av farliga ämnen som stycke gods på fartyg (IMDG-koden) enligt kapitel VII i bilagan till 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss

1 §. Det föreslås att paragrafen ska innehålla en bestämmelse om att de bestämmelser i ändringarna av kapitel 1.3 i IMDG-koden som hör till området för lagstiftningen, sådana de lyder antagna genom IMO:s sjösäkerhetskommittés resolution av den 21 maj 2010, gäller som lag sådana som Finland har förbundit sig till dem. Därmed uppdateras de bestämmelser på lagnivå i kapitel 1.3 som Finland tidigare godkänt nu genom en ny lag. Bestämmelserna som hör till området för lagstiftningen beskrivs i detaljmotiveringen och

längre fram i det avsnitt som gäller behovet av riksdagens samtycke.

2 §. Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av republikens president, samtidigt som ändringarna av IMDG-koden träder i kraft. Avsikten är att lagen ska träda i kraft den 1 januari 2012.

2.2 Lagen om transport av farliga ämnen

Bestämmelserna i 11 § gäller personalens allmänna behörighet. Bestämmelsen i 1 mom. preciseras i enlighet med ändringarna av IMDG-koden så att den som saknar uppgiftsspecifik utbildning får utföra arbetsuppgifterna bara under direkt överinseende av en utbildad person. Bestämmelserna i 2 mom. kvarstår oförändrade. I enlighet med ändringarna av IMDG-koden stryks i 3 mom. arbetstagarens skyldighet att bevara uppgifter om utbildningen. Ändringen gäller alla transportformer, eftersom arbetstagarnas skyldighet har slopats också i internationella fördrag som gäller dem. Till 4 mom. fogas en bestämmelse om skyldighet för arbetsgivaren att i fråga om sjötransport som omfattas av TFÄ-lagens tillämpningsområde bevara uppgifterna om utbildningen i tre år efter den senaste genomgångna godkända utbildningen. Efter ändringen gäller den treåriga förvaringstiden alla transportformer, eftersom motsvarande förvaringstid trädde i kraft vid ingången av 2011 i fråga om väg-, järnvägs- och lufttransport av farliga ämnen.

Lagen avses träda i kraft samtidigt som ändringarna av konventionen träder i kraft för Finlands del, dvs. den 1 januari 2012.

3 Ikraftträdande

De ändringar av IMDG-koden som antogs i maj 2010 anses ha blivit godkända i enlighet med artikel VIII i SOLAS-konventionen den 1 juli 2011, om inte 1/3 av konventionsparterna eller konventionsparterna vars sammanlagda andel av världens handelsflotta räknat i tonnage är över 50 procent har framfört en invändning före detta datum. Villkoret har uppfyllts och ändringarna träder i kraft den 1

januari 2012, med undantag för en sådan konventionsparts del som har framfört en invändning mot ändringarna och som inte har återtagit sin invändning. Den 10 juni sände Finland via utrikesministeriet en not till IMO med ett meddelande om att landet motsätter sig konventionsändringarna. Invändningen återtogs genast när de nationella ikraftsättandeåtgärderna har genomförts.

TFÄ-lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2012 samtidigt som konventionsändringarna träder i kraft internationellt. Avsikten är dessutom att Finland ska kunna sätta i kraft ändringarna av IMDG-koden samtidigt som de träder i kraft internationellt.

4 Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning

4.1 Behovet av riksdagens samtycke

Inledning

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen godkänner riksdagen bl.a. sådana fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottet täcker denna grundlagsstadgade befogenhet för riksdagen alla bestämmelser i internationella förpliktelser som i materiellt hänseende hör till området för lagstiftningen.

En bestämmelse i ett fördrag eller i en annan internationell förpliktelse ska anses höra till området för lagstiftningen om

1) bestämmelsen gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen,

2) bestämmelsen i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter,

3) frågan som bestämmelsen gäller enligt grundlagen ska regleras genom lag, eller

4) bestämmelsen gäller en fråga om vilken det finns gällande bestämmelser i lag eller

5) det enligt rådande uppfattning i Finland ska föreskrivas genom lag om frågan.

Enligt grundlagsutskottet hör en bestämmelse i internationella förpliktelser enligt ovan nämnda kriterier till området för lagstiftningen oavsett om bestämmelsen strider mot eller stämmer överens med en lagbe-

stämmelse i Finland (GrUU 11/2000 rd, GrUU 12/2000 rd och GrUU 45/2000 rd).

SOLAS-konventionen förelades aldrig riksdagen för godkännande. Senare gjorda ändringar i konventionen och i dess bilagor har dock godkänts med riksdagens samtycke, eftersom uttrycket i 94 § i grundlagen om området för lagstiftningen ska tolkas på basis av den gällande grundlagen och utgående från grundlagsutskottets tolkningspraxis.

Enligt Finlands tidigare åtagande ska IMDG-koden tillämpas på transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg. Internationella sjöfartsorganisationen IMO antog den 21 maj 2010 ändringar av kapitel 1.3 i IMDG-koden, enligt vilka arbetsgivaren åläggs att bevara uppgifterna om den utbildning de anställda genomgått så länge som den behöriga myndigheten har fastställt och på begäran göra uppgifterna tillgängliga för den anställde. Samtidigt utgår arbetstagarens skyldighet att uppbvara informationen kring den genomgångna utbildningen. Utbildningskraven preciseras också så att det bestäms att funktionsspecifik utbildning ska genomgå innan arbetet inleds, om inte personen arbetar under direkt överinseende av en utbildad person.

I 11 § 1 mom. i TFÄ-lagen sägs att alla som utför uppgifter i anslutning till transport eller tillfällig förvaring av farliga ämnen, såsom förpackning, sändning, skeppning, lastning, transporter och lossning, ska för att garantera en säker transport ha den utbildning eller behörighet av annat slag som behövs för uppgiften. Enligt 2 mom. får närmare bestämmelser om den utbildning som behövs och annan behörighet utfärdas genom förordning av statsrådet. Enligt 3 mom. gäller vidare att arbetsgivaren och arbetstagaren ska ha uppgifter om den utbildning och övriga behörighet som avses i 1 mom. I fråga om väg-, järnvägs- och lufttransport av farliga ämnen ska arbetsgivaren enligt 4 mom. bevara de uppgifter om utbildningen som avses i 3 mom. i tre år efter den senast genomgångna godkända utbildningen. I 16 § 2 mom. i TFÄ-lagen föreskrivs om tillsynsmyndighetens rätt att få upplysningar.

Eftersom det finns lagbestämmelser om kravet på utbildning, om uppgifterna om ut-

bildningen och om tillsynsmyndighetens rätt att få upplysningar bör ändringarna av kapitel 1.3 i IMDG-koden anses höra till området för lagstiftningen. För ändringarna av kapitel 1.3 krävs därför riksdagens godkännande. Innehållet i ändringarna av IMDG-koden och förhållandet till lagstiftningen i Finland beskrivs i övrigt i avsnitt 1.

Finlands behörighet

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande 16/2004 rd behandlat behörigheten för ändringarna i bilagan till SOLAS-konventionen. Då ansågs ändringarna i bilagan till SOLAS-konventionen utgöra en överenskommelse om delad behörighet, dvs. ett blandat avtal. Bestämmelserna med delad behörighet hör dels till gemenskapens, dels till medlemsstaternas behörighet. Eftersom riksdagens godkännandebehörighet enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis inte omfattar sådana delar av en överenskommelse som hör till gemenskapens behörighet (GrUU 6/2001 rd), godkänner riksdagen enligt 94 § i grundlagen en överenskommelse endast till den del som bestämmelserna i överenskommelsen hör till Finlands behörighet.

Europeiska unionen har inte antagit rättsakter och har inte heller sådana anhängiga rättsaktsprojekt som skulle gälla frågor som ingår i IMDG-koden bortsett från när det gäller anmälningar om farliga ämnen till hamnar och utbildning för personer som arbetar på fartyg. Således har behörigheten i frågor som gäller transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg inte överförts på Europeiska unionen med undantag för anmälningsplikten och utbildningen för personer som arbetar på fartyg. De ändringar av IMDG-koden som behandlas här innehåller inga bestämmelser om anmälningar till hamnar, men däremot bestämmelser om utbildning såväl för personer som arbetar på fartyg och personer som arbetar i hamnar som för landbaserad personal. Behörigheten i frågor som gäller utbildningskravet för dem som arbetar på fartyg hör till Europeiska unionens behörighet. Behörigheten i frågor som gäller dem som arbetar i hamnar och annan landbaserad personal hör till Finlands behörighet. Till Finlands be-

hörighet hör dessutom bestämmelserna om uppbevarande av informationen om utbildningen. Europeiska unionen är inte medlem i IMO och kan inte heller vara part i SOLAS-konventionen.

Godkännande av en del av en överenskommelse

Utgående från grundlagsutskottets utlåtanden har det blivit praxis att riksdagen godkänner de statsfördrag och andra internationella förpliktelser som kräver dess samtycke i deras helhet (se t.ex. GrUU 24/2001 rd, s. 2 och GrUU 16/2008 rd). Detta motsvarar också ordalydelsen i 94 § 1 mom. i grundlagen.

Grundlagsutskottet (GrUU 24/2004 rd, GrUU 16/2008 rd och GrUU 62/2010 rd) har dock inte sett något absolut hinder för att riksdagens godkännande i ett enskilt fall begränsas till vissa bestämmelser i en förpliktelse för vilken det krävs riksdagens godkännande. Utskottet har ansett att en sådan exceptionell situation kan uppstå endast då den del i förpliktelsen som kräver riksdagens godkännande utgör en från de övriga delarna klart separat del och både i sak och i tekniskt hänseende är en oberoende, självständig helhet.

Kapitel 1.3 i IMDG-koden gäller utbildning och kan i sak och i tekniskt hänseende anses utgöra en tydligt separat del av IMDG-koden.

Med undantag för ändringarna av kapitel 1.3 i IMDG-koden är bestämmelserna på det sätt som beskrivs i detaljmotiveringen tekniska till sin natur och mycket detaljerade. Dessa andra bestämmelser i IMDG-koden gäller klassificering, märkning, förpackningar och tankar som används vid transporter och tillverkning och testning, lastning, stuvning och separering på fartyg av dem. I TFÄ-lagen finns det flera bestämmelser om bemyndigande att utfärda förordningar och Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om dessa tekniska angelägenheter. Ändringarna utgör också i stor utsträckning radering eller tillägg av enskilda ord i de gällande bestämmelserna och i tabellerna som ingår i dem. De tekniska bestämmelserna tillämpas av en snäv grupp yrkespersoner som kommer i kontakt med

transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg och som specialiserat sig på transport av farliga ämnen. Ändringarna av kapitel 1.3 i IMDG-koden berör därmed begränsade målgrupper.

När riksdagen behandlade regeringens proposition till riksdagen om ändringarna av bilaga A till den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (ADR) (RP 134/2004 rd) godkände riksdagen endast en viss del av ändringarna i överenskommelsen. Likaså godkände riksdagen bara en viss del av de förra ändringarna i IMDG-koden (RP 34/2009 rd), vilka trädde i kraft vid ingången av 2010.

De ändringar av IMDG-koden som antogs i maj 2010 är också rätt så omfattande, sammanlagt 86 sidor.

Med anledning av det som framförts ovan begärs riksdagens godkännande undantagsvis enbart för ändringarna av kapitel 1.3 i IMDG-koden.

Det är inte meningen att ändringarna av IMDG-koden ska publiceras i sin helhet i Finlands författningssamlings fördragsserie. I fördragsserien publiceras bara ändringarna av kapitel 1.3 i koden samt de bindande bestämmelserna, med inledningsfraser, i kapitel 1.3 enligt den konsoliderade versionen av koden. Enligt förslaget kommer hela IMDG-koden att finnas till påseende och kunna fås hos Trafiksäkerhetsverket, som också kommer att lämna ytterligare uppgifter om den på finska och på svenska. Dessutom kommer ändringarna i IMDG-koden (Resolution MSC.294(87)) att vara tillgängliga i ett allmänt datanät på Trafiksäkerhetsverkets webbplats www.trafi.fi. I nedre marginalen i republikens presidents förordning om sättande i kraft av konventionsändringarna tas då inom parentes och med kursivering in en informativ text om att ändringarna publiceras i ett allmänt datanät och om den myndighet som tillhandahåller en kopia av överenskommelsen och lämnar uppgifter om den på finska och på svenska. Det att konventionsändringarna till en viss del inte publiceras baserar sig på 9 § i lagen om Finlands författningssamling (188/2000). Fördragsbestämmelserna kan anses ha liten allmän bety-

delse, eftersom de bara gäller en klart avgränsad, snäv grupp av personer.

4.2 Behandlingsordning

Ändringarna av IMDG-koden innehåller inte några bestämmelser som gäller grundlagen på det sätt som avses i 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom. i grundlagen. Enligt regeringens uppfattning kan ändringarna av kapitel 1.3 i IMDG-koden godkännas med enkel majoritet och kan förslaget till ikraftträdandelag godkännas i vanlig lagstiftningsordning. Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås det att

Riksdagen godkänner de i London den 21 maj 2010 antagna ändringarna av kapitel 1.3 i koden för transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg (IMDG-koden) enligt kapitel VII del A regel 3 i bilagan till 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (FördrS 11/1981), till den del ändringarna omfattas av Finlands behörighet.

Eftersom konventionen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

*Lagförslag***1.****Lag**

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ändringarna av kapitel 1.3 i koden för transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg (IMDG-koden) enligt kapitel VII i bilagan till 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i de i London den 21 maj 2010 antagna ändringarna av kapitel 1.3 i koden för transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg (IMDG-koden) enligt kapitel VII del A regel 3 i bilagan till 1974 års internationella konvention om säkerheten för

människoliv till sjöss (FördrS 11/1981) gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

2.**Lag**

om ändring av 11 § i lagen om transport av farliga ämnen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om transport av farliga ämnen (719/1994) 11 §, sådan den lyder i lag 1240/2010, som följer:

11 §

Personalens allmänna behörighet

Alla som utför uppgifter i anslutning till transport eller tillfällig förvaring av farliga

ämnen, såsom förpackning, sändning, skeppning, lastning, transporter eller lossning, ska för att garantera en säker transport ha den utbildning eller behörighet av annat slag som behövs för uppgiften och genomgå kompletterande utbildning tillräckligt ofta, om inte

uppgiften utförs under direkt överinseende av en utbildad person.

Närmare bestämmelser om den utbildning och annan behörighet som behövs samt om dess uppläggning och innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av kommunikationsministeriet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om det praktiska genomförandet av den utbildning och uppnåendet av den övriga behörighet som behövs för väg- och järnvägstransporter samt om andra tekniska detaljer. Genom beslut av Trafiksäkerhetsverket kan närmare föreskrifter meddelas om det praktiska genomförandet av den utbildning och övriga behörighet som behövs för fartygstransporter och för transporter och tillfällig förvaring av farliga ämnen på hamnområden samt om andra tekniska detaljer.

En arbetsgivare som utför uppgifter i anslutning till transport eller tillfällig förvaring

av farliga ämnen ska försäkra sig om att arbetstagarna har utbildning eller annan behörighet enligt 1 mom. Arbetsgivaren ska ha uppgifter om denna utbildning och övriga behörighet. Uppgifterna om utbildning och annan behörighet ska på begäran uppvisas för den myndighet som övervakar transporter för att det ska kunna säkerställas att utbildningen eller den övriga behörigheten är tillräcklig med beaktande av de uppgifter som personen utför.

I fråga om sådan väg-, järnvägs-, sjö- eller lufttransport av farliga ämnen som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag ska arbetsgivaren bevara de uppgifter om utbildningen som avses i 3 mom. i tre år efter den senast genomgångna godkända utbildningen.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

Helsingfors den 28 oktober 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

Trafikminister *Merja Kyllönen*

Fördragstext

RESOLUTION MSC.294(87)
(Antagen den 21 maj 2010)

ÄNDRINGAR I KODEN FÖR
TRANSPORT AV FARLIGA ÄMNEN SOM
STYCKEGODS PÅ FARTYG (IMDG-
KODEN)

Kapitel 1.3 – Utbildning

1.3.1 Utbildning av landbaserad personal

1.3.1.1 Ersätt i första meningen ”ska få utbildning” med ”ska utbildas i” och lägg till en ny mening: ”Anställda ska vara utbildade i enlighet med bestämmelserna i 1.3.1 innan de tar ansvar och får endast utföra uppgifter för vilka de ännu inte fått föreskriven utbildning under direkt överinseende av en utbildad person.”

1.3.1.2 Ersätt i slutet före inledningstexten ”ska få följande utbildning” med ”ska utbildas i följande”.

1.3.1.2.1 Ersätt ”ska få utbildning avsedd att ge kännedom om” med ”ska få utbildning för att känna till”.

1.3.1.2.2 Ersätt ”ska få detaljerad utbildning om” med ”ska utbildas i”. 1.3.1.3 Ersätt det gällande stycket med:

”1.3.1.3 Dokumentation om utbildning som genomförts enligt detta kapitel ska bevaras av arbetsgivaren och ska på begäran göras tillgänglig för den anställde eller behörig myndighet. Uppgifterna ska bevaras av arbetsgivaren så länge som behörig myndighet har fastställt.”

1.3.1.4 Ersätt första meningen ”Varje person ska i proportion till risken för utsatthet vid utsläpp vid utförandet av arbetsuppgifterna få utbildning i följande:” med ”I relation till risken för exponering i händelse av ett utsläpp och till utförda uppgifter ska var och en utbildas i:”.

Fördragstext

RESOLUTION MSC.294(87)
(Adopted on 21 May 2010)

ADOPTION OF AMENDMENTS TO THE
INTERNATIONAL MARITIME
DANGEROUS GOODS (IMDG) CODE

Chapter 1.3 – Training

1.3.1 Training of shore-side personnel

1.3.1.1 In the first sentence, replace "shall receive training" with "shall be trained" and a new second sentence is inserted as follows:

"Employees shall be trained in accordance with the provisions of 1.3.1 before assuming responsibilities and shall only perform functions, for which required training has not yet been provided, under the direct supervision of a trained person."

1.3.1.2 At the end of the introductory text, replace "shall receive the following training" with "shall be trained in the following".

1.3.1.2.1 Replace "shall receive training designed to provide familiarity" with "shall be trained in order to be familiar".

1.3.1.2.2 Replace "shall receive detailed training concerning" with "shall be trained in".

1.3.1.3 The existing paragraph is replaced by the following: "1.3.1.3 Records of training received according to this chapter shall be kept by the employer and made available to the employee or competent authority, upon request. Records shall be kept by the employer for a period of time established by the competent authority."

1.3.1.4 Replace "should receive training on:" with "should be trained in:".

2.**Lag****om ändring av 11 § i lagen om transport av farliga ämnen**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om transport av farliga ämnen (719/1994) 11 §, sådan den lyder i lag 1240/2010, som följer:

Gällande lydelse

11 §

Personalens allmänna behörighet

Alla som utför uppgifter i anslutning till transport eller tillfällig förvaring av farliga ämnen, såsom förpackning, sändning, skeppning, lastning, transporter eller lossning, ska för att garantera en säker transport ha den utbildning eller behörighet av annat slag som behövs för uppgiften och genomgå kompletterande utbildning tillräckligt ofta.

Närmare bestämmelser om den utbildning och annan behörighet som behövs samt om dess uppläggning och innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av kommunikationsministeriet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om det praktiska genomförandet av den utbildning och uppnåendet av den övriga behörighet som behövs för väg- och järnvägstransporter samt om andra tekniska detaljer. Genom beslut av Trafiksäkerhetsverket kan närmare föreskrifter meddelas om det praktiska genomförandet av den utbildning och övriga behörighet som behövs för fartygstransporter och för transporter och tillfällig förvaring av farliga ämnen på hamnområden samt om andra tekniska detaljer.

En arbetsgivare som utför uppgifter i anslutning till transport och tillfällig förvaring

Föreslagen lydelse

11 §

Personalens allmänna behörighet

Alla som utför uppgifter i anslutning till transport eller tillfällig förvaring av farliga ämnen, såsom förpackning, sändning, skeppning, lastning, transporter eller lossning, ska för att garantera en säker transport ha den utbildning eller behörighet av annat slag som behövs för uppgiften och genomgå kompletterande utbildning tillräckligt ofta, *om inte uppgiften utförs under direkt överinseende av en utbildad person.*

Närmare bestämmelser om den utbildning och annan behörighet som behövs samt om dess uppläggning och innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av kommunikationsministeriet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om det praktiska genomförandet av den utbildning och uppnåendet av den övriga behörighet som behövs för väg- och järnvägstransporter samt om andra tekniska detaljer. Genom beslut av Trafiksäkerhetsverket kan närmare föreskrifter meddelas om det praktiska genomförandet av den utbildning och övriga behörighet som behövs för fartygstransporter och för transporter och tillfällig förvaring av farliga ämnen på hamnområden samt om andra tekniska detaljer.

En arbetsgivare som utför uppgifter i anslutning till transport *eller* tillfällig förvaring

av farliga ämnen ska försäkra sig om att arbetstagarna har utbildning eller annan behörighet enligt 1 mom. Arbetsgivaren *och arbetstagaren* ska ha uppgifter om denna utbildning och övriga behörighet. Uppgifterna om utbildning och annan behörighet ska på begäran uppvisas för den myndighet som övervakar transporterna för att det ska kunna säkerställas att utbildningen och den övriga behörigheten är tillräckliga med beaktande av de uppgifter som personen utför.

I fråga om väg-, järnvägs- och lufttransport av farliga ämnen ska arbetsgivaren bevara de uppgifter om utbildningen som avses i 3 mom. i tre år efter den senast genomgångna godkända utbildningen.0

av farliga ämnen ska försäkra sig om att arbetstagarna har utbildning eller annan behörighet enligt 1 mom. Arbetsgivaren ska ha uppgifter om denna utbildning och övriga behörighet. Uppgifterna om utbildning och annan behörighet ska på begäran uppvisas för den myndighet som övervakar transporterna för att det ska kunna säkerställas att utbildningen eller den övriga behörigheten är tillräcklig med beaktande av de uppgifter som personen utför.

I fråga om *sådan* väg-, järnvägs-, *sjö-* eller lufttransport av farliga ämnen *som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag* ska arbetsgivaren bevara de uppgifter om utbildningen som avses i 3 mom. i tre år efter den senast genomgångna godkända utbildningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

---

*Slutlig fördrags-
text (översättning)*

IMDG-koden kapitel 3 SÅDANT DET LYDER EFTER ÄNDRINGAR AV BESLUT den 21 maj 2010

Utbildning

1.3.0 Inledning

Framgångsrik tillämpning av bestämmelser om transport av farligt gods och uppnåendet av deras målsättning beror till stor del på alla berörda personers värdering av uppträdande risker och på en ingående förståelse av bestämmelserna. Detta kan endast uppnås genom välplanerade och underhållna grund- och repetitionsutbildningsprogram för alla personer som befattar sig med transport av farligt gods. Bestämmelserna i kapitlen 1.3.1.4 – 1.3.1.7 utgör rekommendationer (se 1.1.1.5).

1.3.1 Utbildning av landbaserad personal

1.3.1.1. Landbaserad personal* (på engelska shore-based personnel), som är sysselsatt med transport av farligt gods, avsett att transporteras till sjöss, ska utbildas i innehållet i de farligt gods-bestämmelser, som är relevanta för deras ansvarsområden. Anställda ska vara utbildade i enlighet med bestämmelserna i 1.3.1 innan de tar ansvar och får endast utföra uppgifter för vilka de ännu inte fått föreskriven utbildning under direkt överinseende av en utbildad person. Utbildningskrav avseende skydd av farligt gods i kapitel 1.4 ska också tas upp.

Företag med landbaserad personal som har sådana ansvarsområden ska besluta vilken personal som ska utbildas, vilken utbildningsnivå som krävs samt vilka utbildningsmetoder som ska användas för att personalen ska kunna följa reglerna i IMDG-koden. Denna utbildning ska erbjudas eller kontrolleras vid anställningen för en befattning som omfattar transport av farligt gods. Företagen ska försäkra sig om att de personer som ännu inte har fått den utbildning som krävs, endast får arbeta under direkt övervakning av en utbildad person. Utbildningen ska med jämna mellanrum kompletteras med repetitionskurser där ändringar i bestämmelserna och praktiken tas i beaktande. Den behöriga myndigheten eller ett auktoriserat organ kan granska att företagets system i fråga om att erbjuda sådan utbildning till personalen som motsvarar deras roll och skyldigheter i transportkedjan fyller effektivitetskriterierna.

1.3.1.2 Landbaserad personal, exempelvis de som

- klassificerar farligt gods och identifierar officiell transportbenämning för farligt gods,
- förpackar farligt gods,
- märker, etiketterar eller skyltar farligt gods,
- lastar eller lastar ur lastbärare,
- iordningsställer transporthandlingar för farligt gods,
- överlämnar farligt gods för transport,
- mottar farligt gods för transport,
- hanterar farligt gods under transport,
- upprättar lastnings-/stuvningsplaner för farligt gods,
- lastar/lossar farligt gods i/ur fartyg,
- transporterar farligt gods,

- övervakar, granskar eller kontrollerar med avseende på uppfyllande av gällande regler och bestämmelser, eller
- på annat sätt är involverade i transport av farligt gods, enligt behörig myndighets avgörande,

ska utbildas i följande:

1.3.1.2.1 Allmän utbildning

.1 var och ska få utbildning för att känna till de allmänna bestämmelserna i regelverken för transport av farligt gods

.2 sådan utbildning ska innefatta en beskrivning av klasserna av farligt gods, etikettering, märkning, skyltning, förpackning, bestämmelser för stuvning, separation och kompabilitet, en beskrivning av syftet och innehållet i transporthandlingarna för farligt gods (t.ex. den multimodala farligt gods-blanketten och stuvningsintyget) och en beskrivning av tillgängliga nödåtgärdsdokument.

1.3.1.2.2 Funktionsspecifik utbildning:

Var och en ska utbildas i särskilda bestämmelser som reglerar transport av farligt gods, vilka är tillämpliga på de uppgifter vederbörande utför. I stycke 1.3.1.6 finns en riktgivande lista på utbildningskrav och typiska funktioner som hänför sig till sjöburen transport av farligt gods.

1.3.1.3 Dokumentation om utbildning som genomförts enligt detta kapitel ska bevaras av arbetsgivaren och ska på begäran göras tillgänglig för den anställda eller behörig myndighet. Uppgifterna ska bevaras av arbetsgivaren så länge som behörig myndighet har fastställt.

1.3.1.4 Säkerhetsutbildning:

I relation till risken för exponering i händelse av ett utsläpp och till utförda uppgifter ska var och en utbildas i:

.1 åtgärder och metoder för att undvika olyckor, såsom den korrekta användningen av utrustning för att hantera förpackningar och lämpliga metoder för att stuva farligt gods,

.2 den tillgängliga informationen om nödlägesåtgärderna och hur denna används,

.3 allmänna risker förknippade med de olika klasserna av farligt gods och hur man undviker att utsätta sig för dessa risker samt användningen av personliga skyddskläder och skyddsutrustning om tillämpligt, och

.4 omedelbara åtgärder vid ett oavsiktligt utsläpp av farligt gods, inklusive alla nödlägesåtgärder för vilka personen ansvarar samt de personliga skyddsåtgärderna som måste vidtas.

---

* För utbildning av befäl och manskap ansvariga för lasthantering i fartyg som transporterar farliga och skadliga ämnen i fast form i bulk eller i förpackad form, se STCW-koden i gällande version.